

Warszawa, dnia 6 lutego 2020 r.

Poz. 187

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 4 lutego 2020 r.

w sprawie wykonywania niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej

Na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 147, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb postępowania przy wykonywaniu przez funkcjonariuszy Straży Granicznej następujących uprawnień:
  - a) legitymowania lub ustalania w inny sposób tożsamości osoby,
  - b) zatrzymywania osób w trybie i przypadkach określonych w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30), zwanej dalej „Kodeksem postępowania karnego”, i innych ustaw,
  - c) zatrzymywania osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia,
  - d) doprowadzania osób do właściwego organu Straży Granicznej, sądu lub prokuratury,
  - e) doprowadzania cudzoziemców, wobec których są prowadzone postępowania określone w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2020 r. poz. 35) oraz w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1666 i 2020), a także umieszczonych w strzeżonym ośrodku lub areszcie dla cudzoziemców – do organu Straży Granicznej, sądu, prokuratury, jednostki organizacyjnej Policji, wojewody, Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, placówek opiekuńczo-wychowawczych lub podmiotów leczniczych,
  - f) doprowadzania do granicy państwowej albo do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec zostaje doprowadzony, cudzoziemców:
    - którym została wydana decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu podlegająca przymusowemu wykonaniu zgodnie z art. 329 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
    - którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, i wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 463 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
    - którym została wydana decyzja o wydaleniu podlegająca przymusowemu wykonaniu zgodnie z art. 71 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 293),
    - podlegających przekazaniu, o którym mowa w art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w art. 393b ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 125, 235, 1091, 1608, 1635, 1726 i 2020.

- g) pobierania od osób odcisków linii papilarnych lub wycisku ze słuzówki policzków:
    - w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego,
    - w celu identyfikacji osób o niestalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość, jeżeli ustalenie tożsamości w inny sposób nie jest możliwe,
  - h) utrwalania wizerunku osób w celu weryfikacji ich tożsamości, identyfikacji osób o niestalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość;
- 2) wzory dokumentów stosowanych w sprawach, o których mowa w pkt 1;
  - 3) podmioty uprawnione do zarządzania doprowadzenia osób, o których mowa w pkt 1 lit. b, d i e;
  - 4) szczegółowe warunki dokonywania doprowadzeń przy użyciu środków transportu.

§ 2. 1. Funkcjonariusz Straży Granicznej, zwany dalej „funkcjonariuszem”, przystępując do wykonywania czynności służbowych związanych z realizacją uprawnień, o których mowa w § 1 pkt 1, podaje swój stopień, imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych, przyczynę podjęcia czynności służbowych, a na żądanie osoby, wobec której jest prowadzona czynność, podaje podstawę prawną podjęcia czynności.

2. Funkcjonariusz, przystępując do wykonywania czynności służbowych, o których mowa w § 1 pkt 1, wobec tej samej osoby, w tym samym dniu, może odstąpić od podania swojego stopnia, imienia i nazwiska, chyba że z takim żądaniem zwróci się osoba, w stosunku do której są wykonywane czynności.

§ 3. W przypadku ujawnienia w toku wykonywania czynności służbowych, o których mowa w § 1, przedmiotów, które stwarzają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, funkcjonariusz niezwłocznie podejmuje, w granicach dostępnych środków, czynności ochronne, a w szczególności zabezpiecza zagrożone miejsce przed dostępem osób postronnych oraz zawiadamia o konieczności podjęcia działań mających na celu usunięcie tego niebezpieczeństwa odpowiednio dyżurnego operacyjnego oddziału Straży Granicznej, służbę dyżurną ośrodka Straży Granicznej lub dyżurnego właściwej miejscowo jednostki organizacyjnej Policji.

Rozdział 2

Ustalanie tożsamości osób

§ 4. 1. Funkcjonariusz ustala tożsamość osoby, w drodze jej legitymowania na podstawie:

- 1) dowodu osobistego;
- 2) dokumentu paszportowego;
- 3) dokumentu podróży;
- 4) dokumentu elektronicznego, o którym mowa w art. 19e ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 700, 730, 848, 1590 i 2294), który odpowiednio do żądania funkcjonariusza został okazany lub przekazany w celu potwierdzenia integralności, pochodzenia i ważności tego dokumentu elektronicznego;
- 5) innego dokumentu oznaczonego numerem lub serią, który zawiera fotografię i nazwę organu wydającego.

2. W przypadku gdy ustalenie tożsamości osoby na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1, nie jest możliwe, tożsamość tej osoby ustala się na podstawie:

- 1) oświadczenia innej osoby, która jest znana funkcjonariuszowi osobiście;
- 2) oświadczenia innej osoby, której tożsamość została ustalona w sposób, o którym mowa w ust. 1 lub w pkt 1.

3. W przypadku gdy osoba legitymowana jest znana funkcjonariuszowi osobiście, ustalenie jej tożsamości na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1, nie jest wymagane.

§ 5. W przypadku gdy do ustalenia tożsamości osób legitymowanych, które znajdują się w pojeździe, jest niezbędne opuszczenie przez nie pojazdu, legitymowanie przeprowadza się po opuszczeniu przez nie pojazdu.

§ 6. 1. Funkcjonariusz dokumentuje legitymowanie osoby w systemie teleinformatycznym Straży Granicznej lub w notatniku służbowym, lub na informatycznym nośniku danych, lub sporządza notatkę służbową, wpisując datę, czas, miejsce i przyczynę legitymowania oraz następujące dane:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;

- 2) obywatelstwo;
- 3) datę urodzenia;
- 4) rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby legitymowanej;
- 5) numer PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL – imiona rodziców i nazwisko rodowe.

2. Funkcjonariusz, dokumentując legitymowanie osoby, może dodatkowo wpisać takie dane jak miejsce urodzenia, adres zameldowania lub zamieszkania.

3. W przypadku, o którym mowa w § 4 ust. 2, funkcjonariusz wpisuje imię i nazwisko osoby legitymowanej oraz dane określone w ust. 1 pkt 2–5, o ile jest możliwe ich ustalenie.

4. W przypadku konieczności ustalenia tożsamości znacznej liczby osób, funkcjonariusz może, za zgodą osoby wymienionej w § 17 ust. 1 pkt 1, 11 albo 13, odstąpić od dokumentowania czynności legitymowania tych osób, których rysopis lub inne dane pozwalające na ich identyfikację, nie odpowiadają opisowi osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia.

§ 7. W przypadku braku możliwości ustalenia tożsamości osoby legitymowanej lub wątpliwości co do jej tożsamości, funkcjonariusz może wykorzystywać inne dane identyfikacyjne pozwalające na określenie tożsamości osoby, w szczególności fotografie i opisy wizerunku znajdujące się w dostępnych Straży Granicznej zbiorach informacji, o których mowa w art. 10a ust. 8 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej lub zbiorach informacji dostępnych na podstawie umów międzynarodowych i prawa Unii Europejskiej.

Rozdział 3

Zatrzymywanie osób

§ 8. 1. Funkcjonariusz podczas zatrzymania osoby przed przystąpieniem do zbierania niezbędnych danych, w tym przed ustaleniem jej tożsamości, dokonuje sprawdzenia prewencyjnego, w szczególności sprawdza, czy ma ona przy sobie:

- 1) broń lub inne niebezpieczne przedmioty;
- 2) przedmioty mogące służyć do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary;
- 3) przedmioty, których posiadanie jest zabronione, a także przedmioty podlegające zajęciu na potrzeby postępowań prowadzonych w związku z realizacją czynności, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1–5b, 7 lub 10–14 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej;
- 4) urządzenia telekomunikacyjne.

2. Funkcjonariusz odbiera osobie zatrzymanej broń, przedmioty i urządzenia, o których mowa w ust. 1.

3. Funkcjonariusz poprzedza wykonanie czynności wymienionych w ust. 1 okrzykiem „Straż Graniczna!”, w przypadku gdy z posiadanych informacji lub okoliczności faktycznych wynika, że zatrzymywana osoba może mieć przy sobie broń palną lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary albo przedmioty, których posiadanie jest zabronione, a także przedmioty podlegające zajęciu na potrzeby postępowań prowadzonych w związku z realizacją czynności, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1–5b, 7 lub 10–14 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

§ 9. 1. Funkcjonariusz, po zatrzymaniu osoby sporządza protokół zatrzymania osoby i doręcza, za potwierdzeniem, osobie zatrzymanej, jego kopię wraz z pouczeniem o uprawnieniach osoby zatrzymanej.

2. W przypadku zatrzymania nieletniego, z wyłączeniem małoletniego cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki, funkcjonariusz sporządza protokół zatrzymania nieletniego i doręcza jego kopię za potwierdzeniem zatrzymanemu nieletniemu.

3. Protokół podpisuje własnoręcznie funkcjonariusz sporządzający protokół, osoba wobec której dokonano czynności objętych protokołem oraz inne osoby uczestniczące w czynności zatrzymania.

4. Jeżeli osoba, wobec której dokonano czynności objętych protokołem, lub inne osoby uczestniczące w czynności odmawiają podpisania protokołu lub nie mogą go podpisać, funkcjonariusz sporządzający protokół odnotowuje przyczynę braku podpisu w protokole.

5. W przypadku gdy zachowanie osoby zatrzymanej wskazuje na to, że jest ona pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka albo że z innych powodów ma ona zakłóconą świadomość, funkcjonariusz informuje osobę zatrzymaną o jej prawach oraz doręcza jej kopię protokołu zatrzymania lub kopię protokołu zatrzymania nieletniego po ustaniu tych przyczyn.

6. Wzór:

- 1) protokołu zatrzymania osoby jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) protokołu zatrzymania nieletniego jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 3) pouczenia o uprawnieniach osoby zatrzymanej na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 10. 1. W przypadku wniesienia przez osobę zatrzymaną zażalenia na zasadność, legalność lub prawidłowość zatrzymania, funkcjonariusz niezwłocznie przekazuje właściwemu sądowi kopię protokołu zatrzymania osoby wraz z materiałami uzasadniającymi zatrzymanie.

2. W przypadku wniesienia przez osobę zatrzymaną zażalenia na sposób przeprowadzenia zatrzymania, funkcjonariusz niezwłocznie przekazuje właściwemu prokuratorowi kopię protokołu zatrzymania osoby wraz z materiałami uzasadniającymi zatrzymanie.

§ 11. 1. Zatrzymaną osobę można umieścić w pomieszczeniu jednostki organizacyjnej Straży Granicznej przeznaczonym dla osób zatrzymanych, gdy jest to uzasadnione charakterem czynności, które będą podejmowane wobec niej, w szczególności gdy zachodzi konieczność ustalenia podstaw do zastosowania tymczasowego aresztowania lub innego środka zapobiegawczego, ustalenia tożsamości zatrzymanego, poddania oględzinom i badaniom na zasadach wskazanych w art. 74 § 3 i art. 308 § 1 Kodeksu postępowania karnego.

2. W przypadku gdy jest to uzasadnione odległością od siedziby najbliższej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej posiadającej pomieszczenie przeznaczone dla osób zatrzymanych, zatrzymaną osobę można umieścić w pomieszczeniu jednostki organizacyjnej Policji przeznaczonym dla osób zatrzymanych.

Rozdział 4

Pobieranie od osób wymazu ze śluzówki policzków lub odcisków linii papilarnych oraz utrwalanie wizerunku osób

§ 12. 1. Z czynności pobrania wymazu ze śluzówki policzków od osoby o nieustalonej tożsamości oraz osoby usiłującej ukryć swoją tożsamość funkcjonariusz sporządza protokół pobrania wymazu ze śluzówki policzków od osoby o nieustalonej tożsamości lub od osoby usiłującej ukryć swoją tożsamość.

2. Z czynności pobrania wymazu ze śluzówki policzków od osoby w celu identyfikacji lub wykrywania sprawców przestępstw funkcjonariusz sporządza protokół pobrania od osoby wymazu ze śluzówki policzków w celu identyfikacji lub wykrycia sprawcy przestępstwa.

3. Protokoły, o których mowa w ust. 1 i 2, oznacza się tym samym kodem kreskowym, którym został oznaczony pakiet kryminalistyczny użyty do pobrania wymazu ze śluzówki.

4. Wzór protokołu:

- 1) pobrania wymazu ze śluzówki policzków od osoby o nieustalonej tożsamości lub od osoby usiłującej ukryć swoją tożsamość jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia;
- 2) pobrania od osoby wymazu ze śluzówki policzków w celu identyfikacji lub wykrycia sprawcy przestępstwa jest określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

§ 13. 1. W przypadku braku dostępu do urządzenia do szybkiej identyfikacji daktyloskopijnej osób lub w przypadku wyniku negatywnego, lub powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do wyniku przeprowadzonego ustalenia, funkcjonariusz pobiera odciski linii papilarnych od osoby o nieustalonej tożsamości oraz osoby usiłującej ukryć swoją tożsamość w celu przeprowadzenia wywiadu daktyloskopijnego.

2. Funkcjonariusz pobiera odciski linii papilarnych palców i dłoni samodzielnie lub przy pomocy technika kryminalistyki, za pomocą urządzenia do elektronicznego daktyloskopowania lub na kartę daktyloskopijną, wpisując wyraz „WYWIAD” jako powód daktyloskopowania.

3. W przypadku braku danych osoby, której tożsamość jest ustalana lub potwierdzana, na karcie daktyloskopijnej, o której mowa w ust. 2, zamieszcza się także wyrazy „NN OSOBA”.

§ 14. 1. W celu identyfikacji lub wykrywania sprawców przestępstw funkcjonariusz pobiera od osoby samodzielnie lub przy pomocy technika kryminalistyki, odciski linii papilarnych za pomocą urządzenia do elektronicznego daktyloskopowania.

2. W przypadku gdy z przyczyn technicznych nie jest możliwe pobranie odcisków linii papilarnych od osoby za pomocą urządzenia do elektronicznego daktyloskopowania, funkcjonariusz pobiera odciski linii papilarnych na kartę daktyloskopijną metodą tuszową, samodzielnie lub przy pomocy technika kryminalistyki.

§ 15. Wzory kart daktyloskopijnych są określone w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1o ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161, z późn. zm.²⁾).

§ 16. 1. Utrwalenie wizerunku osoby w celu weryfikacji jej tożsamości, identyfikacji osoby o nieustalonej tożsamości oraz osoby usiłującej ukryć swoją tożsamość następuje przez rejestrację obrazu twarzy, sylwetki lub określonej części ciała tej osoby.

2. Funkcjonariusz może wskazać tło, na jakim ma być wykonana rejestracja obrazu, oraz pozycję, ubiór, nakrycie głowy, uczesanie lub inne szczegóły dotyczące wyglądu osoby, istotne do przeprowadzenia weryfikacji lub identyfikacji tożsamości tej osoby.

3. Rejestracja obrazu, o której mowa w ust. 1, zrealizowana w postaci elektronicznej, jest przechowywana na informatycznym nośniku danych w sposób zapewniający poufność, integralność oraz ochronę przed utratą lub zniszczeniem.

Rozdział 5

Doprowadzanie osób

§ 17. 1. Doprowadzenie osób zarządzają:

- 1) kierownik jednostki organizacyjnej Straży Granicznej lub jego zastępca, z wyłączeniem komendanta ośrodka szkolenia Straży Granicznej i jego zastępcy,
- 2) kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej Straży Granicznej właściwej w sprawach prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych albo kierownik jej komórki wewnętrznej,
- 3) kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej Straży Granicznej właściwej do spraw cudzoziemców albo kierownik jej komórki wewnętrznej,
- 4) kierownik komórki organizacyjnej Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej właściwej w sprawach prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych lub jego zastępca,
- 5) kierownik komórki organizacyjnej komendy oddziału Straży Granicznej właściwej w sprawach prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych lub jego zastępca,
- 6) kierownik komórki organizacyjnej komendy oddziału Straży Granicznej właściwej do spraw cudzoziemców lub jego zastępca,
- 7) kierownik komórki organizacyjnej komendy oddziału Straży Granicznej właściwej w sprawach organizowania pobytu cudzoziemcom w strzeżonym ośrodku lub areszcie dla cudzoziemców lub jego zastępca,
- 8) kierownik komórki organizacyjnej komendy oddziału Straży Granicznej właściwej w sprawach zabezpieczenia działań lub jego zastępca,
- 9) kierownik komórki organizacyjnej placówki Straży Granicznej właściwej w sprawach organizowania pobytu cudzoziemcom w strzeżonym ośrodku lub jego zastępca,
- 10) kierownik komórki organizacyjnej ośrodka Straży Granicznej właściwej w sprawach prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych lub jego zastępca,
- 11) dyżurny operacyjny oddziału Straży Granicznej,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 125, 1091, 1556, 1608, 1635, 1726 i 2020.

- 12) dyżurny ośrodka Straży Granicznej,
- 13) kierownik zmiany, dyżurny operacyjny placówki lub dywizjonu Straży Granicznej,
- 14) dowódca jednostki pływającej Straży Granicznej,
- 15) kierownik zmiany strzeżonego ośrodka lub aresztu dla cudzoziemców

– zwani dalej „zarządzającymi doprowadzenie”.

2. Doprowadzenie osób jest dokonywane na podstawie nakazu doprowadzenia wydanego przez zarządzającego doprowadzenie, z wyjątkiem doprowadzenia do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec jest doprowadzany.

3. Nakaz doprowadzenia nie jest wymagany w przypadku gdy osoby zatrzymane są doprowadzane przez funkcjonariuszy, którzy:

- 1) dokonali ich zatrzymania w trakcie pełnienia służby lub
- 2) zostali do tego wyznaczeni przez komendanta placówki Straży Granicznej, jego zastępcę, kierownika zmiany, dyżurnego operacyjnego placówki Straży Granicznej lub dywizjonu Straży Granicznej lub dowódcę jednostki pływającej Straży Granicznej, jeżeli doprowadzenie do siedziby placówki Straży Granicznej przez funkcjonariuszy, o których mowa w pkt 1, jest niemożliwe lub znacznie utrudnione.

4. Doprowadzenie osób na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może być dokonywane etapami, z udziałem dwóch lub więcej jednostek organizacyjnych Straży Granicznej.

5. Wzór nakazu doprowadzenia jest określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 18. 1. Doprowadzenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w § 17 ust. 3, dokonują funkcjonariusze, którzy pełnią służbę w:

- 1) pomieszczeniach przeznaczonych dla osób zatrzymanych;
- 2) komórkach organizacyjnych właściwych w sprawach konwojowo-ochronnych w ramach jednostek organizacyjnych Straży Granicznej;
- 3) komórkach organizacyjnych właściwych w sprawach zabezpieczenia działań w ramach jednostek organizacyjnych Straży Granicznej.

2. W przypadku gdy doprowadzenie osób przez funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, jest niemożliwe lub znacznie utrudnione, osoby te mogą być doprowadzone przez innych funkcjonariuszy wyznaczonych imiennie przez zarządzającego doprowadzenie.

3. W przypadku gdy cudzoziemiec jest doprowadzany do portu lotniczego albo morskiego innego państwa, doprowadzenie jest dokonywane przez funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3 lub w ust. 2, którzy ukończyli szkolenie specjalistyczne w zakresie doprowadzania do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec zostaje doprowadzony, oraz posługują się co najmniej jednym językiem obcym w stopniu komunikatywnym.

§ 19. 1. W przypadku gdy doprowadzenie jest dokonywane także na obszarze wykraczającym poza zasięg terytorialny jednostki organizacyjnej Straży Granicznej, której funkcjonariusze doprowadzają osoby, zawiadamia się o tym niezwłocznie jednostki organizacyjne Straży Granicznej oraz jednostki organizacyjne Policji, w których zasięgu terytorialnym jest doprowadzenie dokonywane.

2. Zawiadomienia dokonuje zarządzający doprowadzenie lub funkcjonariusz, który jest odpowiedzialny za organizację doprowadzenia.

3. W przypadkach gdy zawiadomienie nie może być dokonane przez osoby, o których mowa w ust. 2, zawiadomienia dokonuje funkcjonariusz dowodzący doprowadzeniem.

§ 20. 1. Doprowadzenie osób rozpoczyna się po ich zatrzymaniu przez funkcjonariuszy lub po ich przekazaniu funkcjonariuszom.

2. Grupą funkcjonariuszy dokonujących doprowadzenia dowodzi funkcjonariusz:

- 1) wskazany jako dowódca tej grupy w:
  - a) nakazie doprowadzenia,
  - b) pisemnym poleceniu Komendanta Głównego Straży Granicznej w przypadku doprowadzania cudzoziemca do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec zostaje doprowadzony,
- 2) który dokonał zatrzymania lub który został wyznaczony przez kierującego funkcjonariuszami, którzy dokonali zatrzymania w trakcie pełnienia przez nich służby w przypadku, o którym mowa w § 17 ust. 3 pkt 1,
- 3) wyznaczony na dowódcę przez komendanta placówki Straży Granicznej, jego zastępcę, kierownika zmiany, dyżurnego operacyjnego placówki lub dywizjonu Straży Granicznej lub dowódcę jednostki pływającej Straży Granicznej w przypadku, o którym mowa w § 17 ust. 3 pkt 2

– zwany dalej „dowódcą”.

3. Funkcjonariusze dokonują doprowadzenia z wyposażeniem i uzbrojeniem odpowiednim do mogących zaistnieć zagrożeń, określonym przez dowódcę.

4. Dowódca w chwili rozpoczęcia doprowadzenia osób:

- 1) sprawdza ich tożsamość;
- 2) sprawdza, czy osoby posiadają zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do realizacji doprowadzenia lub inny dokument do tego wymagany;
- 3) sprawdza zgodność przekazanych mu dowodów rzeczowych i depozytu z dokumentacją zawierającą ich wykaz;
- 4) poleca funkcjonariuszom dokonanie kontroli osobistej lub sprawdzenia prewencyjnego, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 2 lub 13 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej;
- 5) poleca funkcjonariuszom odebranie osobom doprowadzanym broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów mogących służyć do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary, których użycie może spowodować naruszenie bezpieczeństwa publicznego lub porządku publicznego, których posiadanie jest zabronione, a także przedmiotów podlegających zajęciu na potrzeby prowadzonych postępowań;
- 6) zapewnia bezpieczeństwo osób doprowadzanych, funkcjonariuszy i innych osób przez wyznaczenie funkcjonariuszom zadań, w tym wyznaczenie funkcjonariuszy imiennie odpowiedzialnych za poszczególne osoby doprowadzane;
- 7) sprawdza, czy wyposażenie i uzbrojenie funkcjonariuszy jest odpowiednie do mogących zaistnieć zagrożeń;
- 8) sprawdza, czy przed rozpoczęciem doprowadzania wobec osób doprowadzanych dopełniono obowiązku, o którym mowa w art. 48 ust. 4 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2418);
- 9) wskazuje funkcjonariuszom osoby, w przypadku których stosuje się wzmożone środki ostrożności;
- 10) przekazuje funkcjonariuszom informacje o osobach doprowadzanych, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo podczas wykonywania pozostałych czynności w ramach doprowadzania lub podczas pobytu tych osób w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, a w przypadku cudzoziemców – w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, w strzeżonym ośrodku lub areszcie dla cudzoziemców.

§ 21. 1. Dowódca może odmówić doprowadzenia osób, jeżeli podczas ich przejmowania ujawniono dodatkowe okoliczności mogące mieć bezpośredni wpływ na prawidłowy przebieg doprowadzenia lub bezpieczeństwo jego uczestników, w szczególności ze względu na:

- 1) stan zdrowia osoby doprowadzanej;
- 2) uzbrojenie i wyposażenie funkcjonariuszy dokonujących doprowadzenia nieodpowiednie do mogących zaistnieć zagrożeń.

2. O odmowie doprowadzenia osób dowódca niezwłocznie informuje bezpośredniego przełożonego, który zawiadamia o tym fakcie zarządzającego doprowadzeniem.

3. W przypadku odmowy doprowadzenia osób dowódca sporządza pisemny meldunek zawierający opis okoliczności uzasadniających odmowę i przekazuje go zarządzającemu doprowadzeniem za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego.

§ 22. 1. Doprowadzenia do portu lotniczego albo morskiego, do którego cudzoziemiec zostaje doprowadzony, funkcjonariusze dokonują na pokładzie rejsowego lub wycarterowanego statku powietrznego albo promem pasażerskim odbywającym regularne rejsy.

2. Doprowadzenia drogą lądową dokonuje się przy użyciu samochodu specjalnego (więźniarki), innych środków transportu Straży Granicznej, a także publicznego transportu zbiorowego, z wyłączeniem środków komunikacji miejskiej, lub pieszo.

3. Doprowadzenia, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonuje dwóch lub większa liczba funkcjonariuszy.

4. Decyzję o liczbie funkcjonariuszy, którzy dokonują doprowadzenia, podejmuje zarządzający doprowadzenie lub funkcjonariusz wskazany jako dowódca.

§ 23. 1. Osoby doprowadzane samochodem specjalnym (więźniarką) umieszcza się w części pojazdu wydzielonej dla osób zatrzymanych.

2. Po umieszczeniu osób doprowadzanych w samochodzie specjalnym (więźniarce) funkcjonariusze zajmują przeznaczone dla nich miejsca. Dowódca zajmuje siedzenie obok kierowcy.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach funkcjonariusze mogą zająć miejsca w części pojazdu wydzielonej dla osób zatrzymanych.

§ 24. Osoby doprowadzane samochodem osobowym umieszcza się na tylnym siedzeniu obok funkcjonariusza, który zajmuje miejsce za kierowcą, lub między funkcjonariuszami.

§ 25. 1. Osoby doprowadzane autobusem umieszcza się na siedzeniach najbardziej oddalonych od drzwi, przy oknach. Funkcjonariusze zajmują siedzenia, które znajdują się obok siedzeń zajmowanych przez osoby doprowadzane.

2. Osoby doprowadzane autobusem można umieścić na siedzeniach, które znajdują się obok siebie. Funkcjonariusze zajmują siedzenia, które znajdują się obok siedzeń zajmowanych przez osoby doprowadzane lub bezpośrednio za tymi siedzeniami.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, dowódca zajmuje miejsce, które znajduje się obok siedzeń zajmowanych przez funkcjonariuszy lub bezpośrednio za tymi siedzeniami.

§ 26. 1. Osoby doprowadzane pociągiem umieszcza się między funkcjonariuszami, w miarę możliwości, tyłem do kierunku jazdy.

2. Dowódca zajmuje miejsce obok siedzenia zajętego przez jednego z funkcjonariuszy.

§ 27. 1. Osoby doprowadzane statkiem powietrznym wprowadza się na pokład tego statku przed innymi pasażerami i umieszcza w tylnej części pokładu, z dala od wyjść awaryjnych.

2. Funkcjonariusze, po umieszczeniu osób doprowadzanych na pokładzie statku powietrznego, zajmują, w miarę możliwości, siedzenia znajdujące się obok siedzeń zajmowanych przez osoby doprowadzane.

3. Osoby doprowadzane wyprowadza się z pokładu statku powietrznego po jego opuszczeniu przez pasażerów.

§ 28. 1. Osoby doprowadzane statkiem morskim umieszcza się w odrębnej kabinie pasażerskiej lub w innym miejscu wskazanym przez załogę statku.

2. Funkcjonariusze, po umieszczeniu osób doprowadzanych na pokładzie statku morskiego, zajmują, w miarę możliwości, miejsca, które znajdują się w kabinie pasażerskiej lub w innym miejscu zajmowanym przez osoby doprowadzane, jak najbliżej miejsc, na których zostały umieszczone osoby doprowadzane.

§ 29. 1. W przypadku dokonywania doprowadzenia osób specjalistycznym środkiem transportu sanitarnego jeden z funkcjonariuszy dokonujących doprowadzenia zajmuje miejsce w tym środku transportu, a pozostali funkcjonariusze przemieszczają się środkiem transportu Straży Granicznej bezpośrednio za specjalistycznym środkiem transportu sanitarnego.

2. W przypadku braku możliwości przebywania funkcjonariusza w specjalistycznym środku transportu sanitarnego funkcjonariusze dokonujący doprowadzenia przemieszczają się środkiem transportu Straży Granicznej.

§ 30. 1. Podczas doprowadzania funkcjonariusze wykonują polecenia dowódcy, a ponadto w szczególności:

- 1) obserwują zachowanie osób doprowadzanych;
- 2) uniemożliwiają kontaktowanie się osób doprowadzanych ze sobą lub z innymi osobami, jeżeli może to spowodować zakłócenie czynności doprowadzenia;
- 3) nie udzielają innym osobom informacji o osobach doprowadzanych;
- 4) nie pozostawiają osób doprowadzanych bez nadzoru lub pod nadzorem innych osób;
- 5) nie zdejmują osobie doprowadzanej kajdanek bez zgody dowódcy, o ile osoba doprowadzana jest w kajdankach;
- 6) nie wykonują czynności niezwiązanych z dokonywaniem doprowadzenia.

2. Dowódca odnotowuje w notatniku służbowym istotne zdarzenia mające wpływ na przebieg doprowadzenia.

§ 31. 1. W przypadku gdy są doprowadzane osoby, co do których zachodzi podejrzenie, że mogą dokonać zamachu na życie lub zdrowie własne, funkcjonariusza lub innych osób, mogą podjąć próbę ucieczki albo które zachowują się agresywnie, stosuje się następujące wzmożone środki ostrożności:

- 1) wyznacza się liczbę funkcjonariuszy adekwatną do poziomu zagrożenia lub funkcjonariuszy przeszkolonych do realizacji zadań mających na celu zabezpieczenie działań Straży Granicznej;
- 2) doprowadza się te osoby wyłącznie samochodem specjalnym (więźniarką).

2. W przypadku gdy zachodzi podejrzenie, że podczas doprowadzania może dojść do ataku na funkcjonariuszy w celu uwolnienia osób doprowadzanych, co najmniej jeden z funkcjonariuszy może zostać uzbrojony w broń maszynową.

3. W przypadku ataku na funkcjonariuszy w celu uwolnienia osób doprowadzanych dowódca zarządza umieszczenie osób doprowadzanych w miejscu najbezpieczniejszym i uniemożliwiającym ucieczkę oraz organizuje obronę.

§ 32. W przypadku gdy stan zdrowia osoby doprowadzanej wymaga zapewnienia jej opieki medycznej, funkcjonariusze dokonują doprowadzenia do granicy państwowej albo do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec zostaje doprowadzony, pod opieką personelu medycznego.

§ 33. W przypadku gdy osoby doprowadzane są poddawane badaniom lekarskim, dowódca lub upoważniony przez niego funkcjonariusz zapewnia warunki uniemożliwiające im ucieczkę z miejsca prowadzenia badań. W tym celu dowódca lub upoważniony przez niego funkcjonariusz może zwrócić się o pomoc do najbliższej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej lub jednostki organizacyjnej Policji.

§ 34. Funkcjonariusze podczas doprowadzania osoby do granicy państwowej albo do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec zostaje doprowadzony, mogą umieścić tę osobę w pomieszczeniu jednostki organizacyjnej Straży Granicznej przeznaczonym dla osób zatrzymanych, znajdującym się w terytorialnym zasięgu działania oddziału Straży Granicznej właściwego ze względu na miejsce, w którym cudzoziemiec przekracza granicę, do czasu opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na pokładzie statku powietrznego lub morskiego.

§ 35. 1. W przypadku ucieczki osób doprowadzanych dowódca zarządza umieszczenie pozostałych osób doprowadzanych w miejscu uniemożliwiającym ucieczkę i organizuje bezpośredni pościg.

2. Wobec osób doprowadzanych, którym udaremniono ucieczkę, stosuje się środki ostrożności, o których mowa w § 31 ust. 1.

§ 36. W przypadkach określonych w § 31 ust. 3 i § 35 ust. 1 dowódca niezwłocznie zawiadamia o zdarzeniu najbliższą jednostkę organizacyjną Straży Granicznej lub jednostkę organizacyjną Policji i w razie potrzeby zwraca się do nich o pomoc.

§ 37. 1. Jeżeli podczas doprowadzania osób zajdą okoliczności uniemożliwiające jego kontynuację, dowódca, wykorzystując dostępne środki łączności, niezwłocznie informuje o tym bezpośredniego przełożonego, który zawiadamia o tym fakcie zarządzającego doprowadzeniem.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dowódca sporządza pisemny meldunek o okolicznościach uniemożliwiających kontynuację doprowadzenia osób i przekazuje go zarządzającemu doprowadzeniem za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego.

§ 38. Doprowadzenie kończy się z chwilą:

- 1) uzyskania w nakazie doprowadzenia pisemnego potwierdzenia dokonania tej czynności w przypadku doprowadzenia dokonywanego na podstawie nakazu doprowadzenia;
- 2) przekazania osoby doprowadzanej właściwym organom państwa, do którego nastąpiło doprowadzenie w przypadku doprowadzenia do granicy państwowej albo do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego nastąpiło doprowadzenie;
- 3) przekazania osoby doprowadzanej właściwemu organowi lub doprowadzenia jej do pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych w przypadku doprowadzenia w sytuacjach, o których mowa w § 17 ust. 3;
- 4) przyjęcia cudzoziemca na oddział szpitalny w placówce leczniczej.

§ 39. 1. W przypadku dokonywania doprowadzenia do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego cudzoziemiec został doprowadzony, dowódca sporządza sprawozdanie z dokonania doprowadzenia, w terminie 14 dni od dnia powrotu z podróży służbowej poza granicami kraju.

2. Sprawozdanie zawiera:

- 1) imiona i nazwiska osób doprowadzanych;
- 2) imiona i nazwiska funkcjonariuszy dokonujących doprowadzenia;
- 3) opis przebiegu doprowadzenia, ze szczególnym uwzględnieniem zdarzeń, które miały wpływ na przebieg doprowadzenia;
- 4) wnioski i uwagi istotne dla organizacji i dokonywania doprowadzenia przez funkcjonariuszy.

Rozdział 6

Przepis końcowy

§ 40. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 7 lutego 2020 r.³⁾

Prezes Rady Ministrów: *M. Morawiecki*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie wykonywania niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 156), które utraciło moc na podstawie art. 105 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz. U. z 2019 r. poz. 125).

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 4 lutego 2020 r. (poz. 187)

Załącznik nr 1

WZÓR

ZAPOZNAŁEM SIĘ

**PROTOKÓŁ
ZATRZYMANIA OSOBY**

.....
(nazwa i numer rejestru albo znak sprawy)
.....
(nazwa jednostki Straży Granicznej prowadzącej sprawę)

.....
(imię i nazwisko osoby zatrzymanej)

Czas zatrzymania osoby

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce zatrzymania .....
(miejsce czynności – adres lub inne określenie miejsca zatrzymania albo nazwa jednostki organizacyjnej Straży Granicznej)

Zatrzymania dokonał ..... Z .....
(stopień, imię i nazwisko funkcjonariusza Straży Granicznej) (nazwa jednostki organizacyjnej Straży Granicznej)

Miejsce i czas sporządzenia protokołu .....

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

Osoby uczestniczące w czynności .....
(protokolant, stenograf, tłumacz lub inna osoba; w każdym przypadku: stopień – dotyczy funkcjonariusza Straży Granicznej, imiona i nazwiska innych osób niż zatrzymany oraz prowadzący czynność)

Na podstawie:

- art. 9 ust. 1/art. 11 ust. 1 pkt 5* ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej w związku z:
  - art. 91 § 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia,
  - art. 87 ust. 1 pkt ..... ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - .....
- art. 11 ust. 1 pkt 5a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

Osoba zatrzymana:												
..... (imię i nazwisko)	..... (nazwisko rodowe)	..... (data i miejsce urodzenia)										
syn/córka* ..... (imiona rodziców)												
zamieszkały(-ła) w ..... (adres)												
Tożsamość osoby zatrzymanej ustalono na podstawie:												
☐ dowodu osobistego/dokumentu paszportowego/podróży/innego* ..... (nazwa, seria i numer, data wydania dowodu osobistego/ dokumentu paszportowego/podróży/elektronicznego lub innego oraz nazwa organu wydającego albo odnotowanie braku dokumentu tożsamości)												
..... numer PESEL**		<table border="1" style="display: inline-table;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>										
☐ oświadczenia ..... (imię i nazwisko osoby, która funkcjonariuszowi jest znana osobiście / innej osoby, której tożsamość została ustalona na podstawie dowodu osobistego, dokumentu paszportowego, podróży lub innego lub na podstawie oświadczenia osoby, która funkcjonariuszowi jest znana osobiście)												
Rysopis:												
.....												
(wpisać cechy rysopisu zatrzymanego w razie niemożności ustalenia tożsamości)												

Przyczyna(-ny) zatrzymania:

.....
 .....
 .....

(szczegółowo opisać przyczynę(-ny) zatrzymania, ponadto w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego dokładnie ją (je) określić i podać kwalifikację prawną)

Oświadczenie osoby zatrzymanej:

Zostałem(-łam) poinformowany(-na) o przyczynach zatrzymania i o przysługujących mi prawach oraz o prawie wniesienia zażalenia na sposób przeprowadzenia zatrzymania do właściwego prokuratora.

Otrzymałem(-łam) pouczenie o uprawnieniach zatrzymanego w postępowaniu karnym (art. 244 § 5 Kodeksu postępowania karnego)/pouczenie o uprawnieniach zatrzymanego na podstawie europejskiego nakazu zatrzymania (art. 607l § 4 Kodeksu postępowania karnego)/pouczenie o uprawnieniach zatrzymanego w sprawie o wykroczenie (art. 46 § 7 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia).

.....
 (podpis osoby zatrzymanej)

Po pouczeniu osoba zatrzymana oświadczyła:

.....
 .....
 .....
 .....

Oświadczenie osoby zatrzymanej w związku z zatrzymaniem:

.....
 .....
 .....
 .....

Oświadczenie osoby zatrzymanej o jej stanie zdrowia, z uwzględnieniem opisu i przyczyn ewentualnych obrażeń:

.....
 .....

Osoba zatrzymana była / nie była* badana przez lekarza:

.....
 .....

Podczas zatrzymania użyto/nie użyto* środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej lub wykorzystano/nie wykorzystano* środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej:

.....
 .....
 .....
 .....

(wskazać, jakich środków przymusu bezpośredniego lub jakiej broni palnej użyto lub jakie środki przymusu bezpośredniego lub jaką broń palną wykorzystano oraz jakie były przyczyny ich użycia lub wykorzystania)

Do protokołu załączono:

.....
.....
.....

(liczba i rodzaj załączników)

Omówienie skreśleń oraz poprawek i uzupełnień poczynionych w protokole:

.....
.....
.....

Czynność zakończono:

g	g	m	m	d	d	m	m	r	r	r	r

Zarzuty dotyczące treści protokołu zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności oraz oświadczenie prowadzącego czynność, a także informacja o przyczynach odmowy złożenia podpisu przez osobę zatrzymaną lub osobę uczestniczącą w czynności:

.....
.....
.....
.....

Protokół osobiście odczytałem(-łam)/odczytano mi*

.....
(podpis funkcjonariusza Straży Granicznej)

.....
(podpis osoby uczestniczącej w czynności)

.....
(podpis osoby zatrzymanej)

Kopię niniejszego protokołu otrzymałem(-łam) .....
(podpis osoby zatrzymanej)

O zatrzymaniu zawiadomiono Prokuratora ..... W .....

telefonicznie/drogą teleinformatyczną*

g	g	m	m	d	d	m	m	r	r	r	r

.....
(podpis funkcjonariusza Straży Granicznej)

Zatrzymanego(-ną) .....

przekazano* do dyspozycji Policji/Sądu* ..... w ...../zwolniono*

g	g	m	m	d	d	m	m	r	r	r	r

.....
(podpis funkcjonariusza Straży Granicznej)

* Niepotrzebne skreślić.

** Jeżeli został nadany.

Znak X należy postawić w odpowiedniej kratce i w razie potrzeby uzupełnić treść.

Oświadczenie zatrzymanego nieletniego:

Nieletni w dniu ..... o godz. .... poinformowany o przyczynie zatrzymania oraz pouczone o przysługującym mu w związku z tym prawie do złożenia zażalenia do sądu rodzinnego na czynności naruszające jego prawa (art. 31a u.p.n.), skorzystania z pomocy adwokata, odmowy składania wyjaśnień lub odpowiedzi na poszczególne pytania, umożliwienia kontaktu z rodzicem albo opiekunem lub z adwokatem (art. 32g § 3 u.p.n.), oświadczył, co następuje:

.....
.....
.....
.....

.....
(podpis funkcjonariusza Straży Granicznej)

.....
(czytelny podpis zatrzymanego nieletniego)

Zatrzymany nieletni był/nie był* badany przez lekarza.

Oświadczenie zatrzymanego o stanie zdrowia: .....
.....
.....

Do protokołu załączono: .....
(liczba i rodzaj załączników)

Omówienie skreśleń oraz poprawek i uzupełnień poczynionych w protokole: .....
.....
.....

Zarzuty dotyczące treści protokołu zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności oraz oświadczenie prowadzącego czynność, a także informacja o przyczynach odmowy złożenia podpisu przez zatrzymanego nieletniego lub osobę uczestniczącą w czynności:

.....
.....
.....
.....

.....
Protokół osobiście odczytałem(-łam)/odczytano mi*

.....
(podpis funkcjonariusza Straży Granicznej)

.....
(podpis osoby uczestniczącej w czynności)

.....
(podpis zatrzymanego nieletniego)

Kopię protokołu otrzymałem w dniu ..... o godz. ....
(dzień, miesiąc, rok) (godzina i minuta)

.....
(czytelny podpis zatrzymanego nieletniego)

Zgodnie z art. 32g § 5 u.p.n. o zatrzymaniu nieletniego oraz o przyczynach jego zatrzymania, przysługującym mu prawie do: złożenia zażalenia do sądu na czynności naruszające jego prawa (art. 31a u.p.n.), skorzystania z pomocy adwokata, odmowy składania wyjaśnień lub odpowiedzi na poszczególne pytania, umożliwienia kontaktu z rodzicem albo opiekunem lub z adwokatem (art. 32g § 3 u.p.n.) zawiadomiono:

ojca* ..... dnia ..... o godz. ....
 (imię i nazwisko)
 matkę* ..... dnia ..... o godz. ....
 (imię i nazwisko)
 opiekuna* ..... dnia ..... o godz. ....
 (imię i nazwisko)

Rodzica/opiekuna* o zatrzymaniu nieletniego zawiadomiono telefonicznie/osobiście*:

.....
 (stopień, imię i nazwisko oraz podpis funkcjonariusza zawiadamiającego, w przypadku kontaktu telefonicznego – wpisać numer telefonu)

Zgodnie z art. 32g § 6 u.p.n. o zatrzymaniu nieletniego w dniu ..... o godz. ....

zawiadomiono sąd rodzinny w .....

telefonicznie/osobiście* lub przez przesłanie protokołu zatrzymania nieletniego pocztą elektroniczną/ faksem /
 przez doręczenie*

.....
 (imię i nazwisko sędziego rodzinnego lub innej osoby upoważnionej, stopień, imię i nazwisko funkcjonariusza zawiadamiającego,
 w przypadku kontaktu telefonicznego – numer telefonu)

Zatrzymany nieletni został umieszczony w .....
 (nazwa i adres policyjnej izby dziecka lub miejsca wskazanego przez sąd)

.....
 dnia ..... o godz. .... przez .....
 (stopień, imię i nazwisko funkcjonariusza, nazwa jednostki Straży Granicznej)

Nieletniemu należy **uniemożliwić** kontakt z: .....
 (dane osób, z którymi należy uniemożliwić kontakt nieletniemu)

Nieletniego przekazano: .....
 (imię i nazwisko osoby, której przekazano nieletniego)

Zatrzymanego nieletniego zwolniono dnia ..... o godz. .... i przekazano
 rodzicom/rodzicowi/opiekunowi* .....
 (imię i nazwisko osoby, której przekazano nieletniego)

.....
 (stopień, imię i nazwisko oraz podpis funkcjonariusza zwalnającego nieletniego)

.....
 (czytelny podpis rodzica lub opiekuna)

Objaśnienia:

* Niewłaściwe skreślić.

** Jeżeli został nadany.

WZÓR

**POUCZENIE O UPRAWNIENIACH OSOBY ZATRZYMANEJ
NA PODSTAWIE ART. 11 UST. 1 PKT 5A
USTAWY Z DNIA 12 PAŹDZIERNIKA 1990 R. O STRAŻY GRANICZNEJ**

Osobie zatrzymanej na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej przysługują:

- 1) prawo do informacji o przyczynie zatrzymania i do bycia wysłuchanym (art. 244 § 2)¹⁾;
- 2) prawo do złożenia lub odmowy złożenia oświadczenia w swojej sprawie (art. 244 § 2);
- 3) prawo do niezwłocznego kontaktu z adwokatem lub radcą prawnym i bezpośrednio z nim rozmowy; w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, policjant może zastrzec, że będzie przy niej obecny (art. 245 § 1);
- 4) prawo do korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza (art. 72 § 1) – jeżeli osoba zatrzymana nie zna wystarczająco języka polskiego;
- 5) prawo do otrzymania odpisu protokołu zatrzymania (art. 244 § 3 zdanie trzecie);
- 6) prawo do zawiadomienia o zatrzymaniu osoby najbliższej lub innej wskazanej osoby, jak również pracodawcy, szkoły, uczelni, dowódcy oraz osoby zarządzającej przedsiębiorstwem zatrzymanego albo przedsiębiorstwem, za które jest on odpowiedzialny (art. 245 § 3 w zw. z art. 261 § 1, § 2 i § 3);
- 7) prawo do kontaktu z urzędem konsularnym lub z przedstawicielstwem dyplomatycznym państwa, którego jest obywatelem – jeżeli osoba zatrzymana nie jest obywatelem polskim; jeżeli nie posiada żadnego obywatelstwa – prawo do kontaktu z przedstawicielem państwa, w którym osoba zatrzymana mieszka na stałe (art. 612 § 2); jeżeli przewiduje to umowa konsularna między Rzeczpospolitą Polską a państwem, którego osoba zatrzymana jest obywatelem, właściwy urząd konsularny lub przedstawicielstwo dyplomatyczne zostaną poinformowane o zatrzymaniu również bez jego prośby²⁾;
- 8) prawo do wniesienia do sądu zażalenia na zatrzymanie w terminie 7 dni od dnia zatrzymania; w zażaleniu można się domagać zbadania zasadności, legalności oraz prawidłowości zatrzymania (art. 246 § 1);
- 9) prawo do złożenia do miejscowo właściwego prokuratora zażalenia na sposób przeprowadzenia zatrzymania w terminie 7 dni od zatrzymania (art. 11 ust. 2a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej);
- 10) prawo do natychmiastowego zwolnienia, jeżeli przyczyny zatrzymania przestały istnieć, albo po upływie 48 godzin od chwili zatrzymania, o ile osoba zatrzymana nie zostanie w tym czasie przekazana do dyspozycji sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania; w wypadku przekazania do dyspozycji sądu osoba zatrzymana zostanie zwolniona, jeżeli w ciągu 24 godzin od przekazania nie zostanie jej doręczone postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania (art. 248 § 1 i § 2);
- 11) dostęp do niezbędnej pomocy medycznej.

Potwierdzam otrzymanie pouczenia

.....
(data, podpis)

¹⁾ Jeżeli nie wskazano innej podstawy prawnej, przepisy w nawiasach oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

²⁾ Dotyczy obywateli: Afganistanu, Algierii, Austrii, Belgii, Białorusi, Bośni i Hercegowiny, Bułgarii, Chińskiej Republiki Ludowej, Chorwacji, Cypru, Czech, Czarnogóry, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, Kambodży, Kazachstanu, Kirgistanu, Korei Północnej, Kuby, Laosu, Litwy, Łotwy, Macedonii Północnej, Meksyku, Mołdawii, Mongolii, Rosji, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii, Stanów Zjednoczonych, Syrii, Tunezji, Turcji, Ukrainy, Uzbekistanu, Węgier, Wielkiej Brytanii i Wietnamu.

WZÓR

**PROTOKÓŁ
POBRANIA WYMAZU ZE ŚLIZÓWKI
POLICZKÓW OD OSOBY
O NIEUSTALONEJ TOŻSAMOŚCI/
OD OSOBY USILUJĄCEJ UKRYĆ SWOJĄ
TOŻSAMOŚĆ***

..... (numer sprawy)
..... (nazwa jednostki organizacyjnej Straży Granicznej prowadzącej sprawę)

TOŻSAMOŚĆ* na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5c lit. b ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej

Miejsce i czas rozpoczęcia czynności: .....

g	g	m	m	d	d	m	m	r	r	r	r
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Rysopis osoby, od której pobrano wymaz:

.....
 .....
 .....
 .....
 (cechy rysopisowe i znaki szczególne, w tym przybliżony wiek, płeć, kolor włosów, oczu, wzrost, blizny, tatuaże, inne)

Dane personalne i adresowe podane przez osobę, od której pobrano wymaz:

.....
 .....
 .....

Wymaz pobrany przez:

.....
 (stopień, imię i nazwisko funkcjonariusza Straży Granicznej)

Z

.....
 (nazwa jednostki organizacyjnej Straży Granicznej)

Osoby uczestniczące w czynności:

.....
 .....
 (charakter obecności, np. protokolant, tłumacz, stenograf)

Środki przymusu bezpośredniego: zastosowano/nie zastosowano*

.....
 .....
 (opis zastosowanych środków przymusu bezpośredniego)

Sposób zabezpieczenia próbki:

miejsce na umieszczenie kodu kreskowego pakietu kryminalistycznego
--

Oświadczenie osoby, od której pobrano wymaz, w związku z pobraniem wymazu:

.....
.....
.....
.....

Sposób zapakowania próbki: .....

.....
.....
.....

Omówienie skreśleń i poprawek: .....

.....
.....
.....

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty co do treści protokołu oraz oświadczenie funkcjonariusza Straży Granicznej przeprowadzającego czynność: .....

.....
.....
.....

Do protokołu załączono: .....

.....
.....
.....

(liczba i rodzaj załączników)

Czynność zakończono:

g	g	m	m	d	d	m	m	r	r

.....
(podpis funkcjonariusza SG dokonującego pobrania wymazu)

.....
(podpis osoby, od której pobrano wymaz)

Podpisy innych osób biorących udział w czynności:

1. ....
2. ....
3. ....

* Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

**PROTOKÓŁ
POBRANIA OD OSOBY WYMAZU
ZE ŚLIZÓWKI POLICZKÓW W CELU
IDENTYFIKACJI LUB WYKRYCIA
SPRAWCY PRZESTĘPSTWA**

..... (numer sprawy)
..... (nazwa jednostki organizacyjnej Straży Granicznej prowadzącej sprawę)

na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5c lit. a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej

Miejsce i czas rozpoczęcia czynności: .....

g	g	m	m	d	d	m	m	r	r	r	r
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Rysopis osoby, od której pobrano wymaz:

.....

.....

.....

.....

(cechy rysopisowe i znaki szczególne, w tym przybliżony wiek, płeć, kolor włosów, oczu, wzrost, blizny, tatuaże, inne)

Dane personalne i adresowe podane przez osobę, od której pobrano wymaz:

.....

.....

.....

Wymaz pobrany przez:

.....

.....

(stopień, imię i nazwisko funkcjonariusza Straży Granicznej)

Z .....

(nazwa jednostki organizacyjnej Straży Granicznej)

Osoby uczestniczące w czynności: .....

.....

.....

.....

(charakter obecności, np. protokolant, tłumacz, stenograf)

Środki przymusu bezpośredniego: zastosowano/nie zastosowano* .....

.....

(opis zastosowanych środków przymusu bezpośredniego)

Sposób zabezpieczenia próbki:

miejsce na umieszczenie kodu kreskowego pakietu kryminalistycznego
--

Oświadczenie osoby, od której pobrano wymaz, w związku z pobraniem wymazu:

.....
.....
.....
.....
.....

Sposób zapakowania próbki: .....

.....
.....
.....
.....

Omówienie skreśleń i poprawek: .....

.....
.....
.....

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty co do treści protokołu oraz oświadczenie funkcjonariusza Straży Granicznej przeprowadzającego czynności:

.....
.....
.....

Do protokołu załączono: .....

.....
.....
.....

(liczba i rodzaj załączników)

Czynność zakończono:

g	g	m	m	d	d	m	m	r	r

.....
(podpis funkcjonariusza dokonującego pobrania wymazu)

.....
(podpis osoby, od której pobrano wymaz)

Podpisy innych osób biorących udział w czynności:

1. ....
2. ....
3. ....

* Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

NAKAZ DOPROWADZENIA

1. Polecam doprowadzić:

Imię	Nazwisko	Obywatelstwo	Płeć	Data urodzenia	Numer dokumentu tożsamości

w dniu ..... w godzinach .....
 z ..... do .....

2. Doprowadzenia dokonują:

a) dowódca grupy funkcjonariuszy dokonujących doprowadzenia

.....
 (stopień, imię i nazwisko)

b) funkcjonariusze:

.....
 (stopień, imię i nazwisko)

.....
 (stopień, imię i nazwisko)

.....
 (stopień, imię i nazwisko)

.....
 (stopień, imię i nazwisko)

3. Uwagi o sposobie doprowadzania oraz osobie doprowadzanej/osobach doprowadzanych:

.....
 .....
 .....

4. Doprowadzenie wykonuje się na podstawie:

- a) decyzji .....
 b) postanowienia .....
 c) zarządzenia .....

.....
 (data, godzina, stopień, imię i nazwisko oraz podpis zarządzającego doprowadzenie)

5. Potwierdzenie doprowadzenia osoby/osób:

.....
 .....

.....
 (data, godzina, stopień, imię i nazwisko oraz podpis przyjmującego doprowadzanego(-nych))